

**ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТІ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

Анотація

У статті дається визначення поняття „інноваційні педагогічні технології”. Розкриваються основні методологічні вимоги, яким повинна відповідати педагогічна технологія. Аналізуються основні групи інноваційних педагогічних технологій, які підвищують якість підготовки спеціалістів на рівні міжнародних стандартів.

Ключові слова

інновація, інноваційні педагогічні технології, мотивація, якість підготовки спеціалістів, web - серфінг.

Abstract

In the article the determination of notion „innovative pedagogical technologies” is given. The basic methodological requirements of pedagogical technology are done. The basic groups of innovative pedagogical technologies are analysed

Key words

innovation, innovative pedagogical technologies, motivation, qualification of specialists’ training, web - serfing.

Суспільству потрібні освічені, завзяті люди, які могли б самостійно приймати відповідальні рішення, фахівці, що здатні до співпраці з іноземними компаніями. Сучасний студент має відрізнятися мобільністю, динамізмом, конструктивністю, володіти розвиненим відчуттям відповідальності за долю країни. Перехід на кредитні технології навчання має для нас, викладачів вузів, дуже важливе значення. Ми переходимо від стандартного способу передачі студентам готових знань до розвитку їх здібностей, до аналізу, логічного мислення, тому освіта сьогодні орієнтована на формування мислячої, творчої особистості.

Вивчення іноземної мови в немовному вузі розглядається як обов'язковий компонент професійної підготовки фахівця будь-якого профілю, а володіння іноземною мовою - як фактор, що підвищує ступінь попиту фахівця на ринку праці.

Проблема використання інноваційних технологій у курсі вивчення іноземної мови як ефективного засобу формування мотивації студентів немовних вузів не раз була предметом педагогічних досліджень, але залишається **актуальною**. **Метою статті** є більш повне розкриття змісту поняття «інноваційна педагогічна технологія», розгляд можливостей використання інноваційних технологій на заняттях з іноземної мови в немовних вузах. Відповідно до мети визначаємо такі **основні завдання**:

- надати визначення терміну «педагогічні технології»;
- показати можливості використання інноваційних технологій на заняттях з іноземної мови у немовних вузах.

Проблемі розробки й упровадження нових технологій у навчальний процес, як засвідчує аналіз сучасної науково-методичної літератури, присвячена велика кількість праць вітчизняних і зарубіжних учених, серед яких дослідження В.Ю. Бикова, О.А. Зимовець, Л.А. Карташової, Ю.А. Гапон, С.Ю. Ніколаєвої, М.З. Згуровського, С.А. Ракова та інших. Існує декілька підходів щодо визначення поняття «педагогічна інновація». Так, Г. Сиротинко [1;с.16] вважає, що це результат процесу створення нового, що відповідно оновлює педагогічну теорію і практику, оптимізуючи досягнення поставленої перед суспільством освітньої мети. На думку Р. Юсуфбекова [2;с.35], «педагогічна інновація» визначається як зміст можливих змін педагогічної діяльності, що ведуть до раніше невідомого, розвивають теорію та практику навчання. В. Загвязинський [3, с. 23] трактує це поняття, як ідеї, підходи, методи та технології, що раніше не використовувалися, та їх комплекс, що несе на собі прогресивний початок, який дозволяє в умовах, що змінюються, досить ефективно вирішувати завдання освіти.

Суть же поняття «**педагогічні технології**» пояснюється дослідниками по-різному: - педагогічна технологія – це модель спільної педагогічної діяльності, продумана в усіх деталях проектування, організації та

проведення навчального процесу з безумовним забезпеченням комфортних умов для студента і викладача (В. Монахов)[4, с.2].

- педагогічна технологія – це сукупність засобів та методів відтворення теоретично обґрунтованих процесів навчання, що дозволяють успішно реалізовувати завдання освіти (В. Безпалько)[5, с.28].

- педагогічна технологія - це системний метод створення, застосування, визначення всього процесу викладання і засвоєння знань з використанням комп'ютера і людських ресурсів, завданням якого є оптимізація форм освіти [5, с.28].

Якісна мовна підготовка студентів немовних вузів неможлива без використання сучасних інноваційних освітніх технологій - інформаційних та комунікаційних технологій у навчанні, проектної роботи, роботи з навчальними комп'ютерними й мультимедійними програмами, дистанційними технологіями у вивченні іноземних мов, створення презентацій у програмному середовищі Microsoft PowerPoint, використання ресурсів мережі Інтернет. На даний час пріоритет віддається комунікативності, інтерактивності, автентичності спілкування, вивченню мови в культурному контексті, автономності і гуманізації навчання. Кінцевою метою навчання іноземним мовам є навчання вільному орієнтуванню в іншомовному середовищі і умінню адекватно реагувати в різних ситуаціях, тобто спілкуванню. Сьогодні нові методики з використанням Інтернет - ресурсів протиставляються традиційному вивченню іноземних мов. Щоб навчити спілкуванню іноземною мовою, потрібно створити реальні, справжні життєві ситуації (тобто те, що називається принципом автентичності спілкування), які стимулюватимуть вивчення матеріалу і вироблятимуть адекватну поведінку. Цю помилку намагаються виправити нові технології, зокрема Інтернет.

Можна виділити такі переваги використання інноваційних технологій:

- встановлення взаємозв'язків між учасниками спілкування;
- відчуття незалежності та упевненості в собі студента;

- заохочення студентів до співпраці з боку викладача, студенти не бояться припускатися помилок;

- використання своїх знань та досвіду, набутого раніше.

У сучасній методиці у практику ввійшли наступні види технологій:

проектні технології, тобто ті, що забезпечують інтеграцію знань і вмінь із різних видів діяльності;

ігрові технології, які формують навички розв'язувати творчі завдання на основі вибору альтернативних варіантів;

інформаційно-комунікаційні технології;

Отже, навчання іноземних мов буде ефективним саме завдяки комплексному застосуванню засобів інноваційних технологій та залежить від здатності викладача застосовувати комунікативний підхід до навчання, відмовитися від авторитарного методу викладання.

Однією з технологій, що забезпечує особово-орієнтоване вчення, є **проектна технологія**, як засіб розвитку творчості, пізнавальної діяльності, самостійності. На практиці частенько доводиться мати справу зі змішаними проектами, в яких є ознаки дослідницьких, творчих, практико - орієнтованих і інформаційних. Робота над проектом - це багаторівневий підхід до вивчення мови, що охоплює читання, аудіювання, мовлення і граматику. Проектна форма роботи є однією з актуальних технологій, що дозволяє студенту застосувати накопичення знань з предмету. Студенти працюють з довідковою літературою, словниками, комп'ютером, тим самим створюється можливість прямого контакту з автентичною мовою, чого не дає вивчення мови лише за допомогою підручника.

Важливим засобом інноваційного навчання є також використання **мультимедійного комплексу** у складі інтерактивної дошки, персонального комп'ютера й мультимедійного проектора. Це виводить процес навчання на якісно новий творчий рівень. Використання інтерактивної дошки на занятті значно збільшує ефективність вивчення іноземної мови завдяки презентації, демонструванню та моделюванню ситуацій.

Добре зарекомендувало себе «Інтелектуальне занурення» як форма навчання, спрямована на активізацію пізнавальної діяльності студентів. Такий процес передбачає напрацювання необхідного змісту з метою систематизації матеріалу. Одним з ефективних засобів у процес занурення служить Web-серфінг: пошук нових, креативних і нестандартних шляхів з допомогою всесвітньої глобальної комп'ютерної мережі. Застосування web - серфінгу передбачає самостійне занурення у вивчення навчального матеріалу, аналіз проблеми і пошуку нестандартних рішень. Основна мета Web-серфінгу - навчити студентів знаходити потрібну інформацію. Педагог заздалегідь має познайомити студентів з основними алгоритмами пошуку інформації, а потім запропонувати знайти відповіді на питання протягом певного часу. Метод ефективний при виконанні індивідуального завдання. Очевидна мобільність виконання та перевірки завдань для педагога, учні можуть надсилати роботи на електронну скриньку.

На сучасному етапі спостерігається така тенденція: зростання темпів старіння інформації в різних сферах людської діяльності, відповідно суттєво змінюється характер самої педагогічної діяльності, що потребує змін у професійній компетенції педагога. Зокрема набуває актуальності питання формування професійної компетенції студентів засобами Інтернет-технологій у режимі on-line. [7, с. 120] Для завдань, пов'язаних з навчанням, використовують два формати on-line зв'язку: webinar (або on-line семінар) webcast (веб-конференція). Розрізняються вони ступенем інтерактивності: у вебінарі, як і на звичайному семінарі, є можливість взаємодіяти з лектором – виконувати його завдання, відповідати на його питання і задавати свої. На веб-конференції більшу частину говорить спікер. Після завершення заходу залишається запис, який також можна використовувати в цілях навчання; фактично це готовий продукт. Вебінар – це «віртуальний» семінар, організований за допомогою Інтернет-технологій. Він володіє всіма перевагами традиційного семінару, крім можливості «кулуарного» спілкування між відвідувачами, а також «живого» спілкування між ними і доповідачем. Це, мабуть, єдині істотні недоліки

вебінарів. Переваг значно більше: витрати на організацію вебінарів істотно нижчі; висока доступність для «відвідування» слухачами (не потрібно купувати квитки на транспорт); значна економія часу на організацію; зручність для «відвідувачів» (сприйняття інформації в звичній обстановці, без сторонніх шумів тощо); інтерактивна взаємодія між доповідачем і «відвідувачами», а також «відвідувачів» між собою.

Можливості мультимедійних навчальних програм з кожним роком розширюються. В Інтернеті відбуваються педагогічні форуми, конференції, «круглі столи», дистанційні дискусії, здійснюється дистанційне навчання.

Викладач у процесі інноваційної діяльності інтегрує новітні педагогічні ідеї, активно використовує в навчально-виховному процесі засоби мультимедіа, набуває навичок програмування, створення комп'ютерних презентацій та інших нових інформаційних продуктів. Поза спілкуванням Інтернет не має сенсу - це міжнародне багатонаціональне, культурне суспільство, чия життєдіяльність заснована на електронному спілкуванні мільйонів людей у всьому світі, що говорять одночасно - самий гігантський по розмірах і кількості учасників розмови, яка будь-коли відбувалася. Включаючись у нього на занятті з іноземної мови, ми створюємо модель реального спілкування.

Однією з основних вимог, що пред'являються до вивчення іноземної мови з використанням Інтернет - ресурсів, є створення взаємодії на уроці, що прийнято називати в методиці інтерактивністю. Інтерактивність не просто створює реальні ситуації з життя, але і спонукає учнів адекватно реагувати на них за допомогою іноземної мови.

Висновки. Отже, вивчення і викладання іноземних мов сьогодні неможливе без інноваційної складової. Інноваційні технології, які ми застосовуємо на уроках іноземної мови, сприяють підвищенню мотивації до її вивчення, ефективності та індивідуалізації процесу навчання, активної педагогічної взаємодії викладача і студентів, створюють оптимальні умови для творчого використання інформації в самостійній пізнавальній діяльності студентів,

оскільки іншомовна професійна компетентність стає найважливішою якістю фахівця.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Сиротинко Г. О. Інноваційний розвиток освіти: проблеми переходу від теорії до практики / Г. О. Сиротинко // Управління школою. – 2005. – № 1. – С. 15–18.

2. Юсуфбекова Н. Р. Общие основы педагогической инноватики: опыт разработки теории инновационных процессов в образовании : монография / Н. Р. Юсуфбекова. – М. : ЦС ПО РСФСР, 1991. – 91 с.

3. Загвязинский В. И. Педагогическое творчество учителя : монография / В. И. Загвязинский. – М. : Педагогика, 1987. – 160 с.

4. Даниленко Л.І. Теорія і практика інноваційної діяльності в загальній середній школі// Управління освітою. 2001. - №3. - С. 18-24

5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. - К., 2004.- 127с.

6. Добреля А. Ю., Калмиків Ю. А. Інноваційні технології в освіті // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми і перспективи професійної освіти в XXI столітті». - Омськ: БОУ ГО СПО «Сибірський професійний коледж». 2014. – С. 165-169.

7. Фролова И.В. Роль использования новостных и аналитических медиатекстов в курсе английского языка студентов неязыковых вузов // Материалы научно-методической конференции «Актуальные проблемы преподавания иностранных языков в неязыковых вузах». - М.: Издательский дом НИУ ВШЭ, 2012. - 238 с.

Відомості про автора

Крекотень Олена Валентинівна – старший викладач кафедри іноземних мов Сумського національного аграрного університету, тел.066 927 31 41; zhouravliova66@ukr.net; сертифікат – так; про конференцію дізналась від колег